

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
z odnośnikiem do domu . . . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł. 50 gr.
Zagranicą 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajnie gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 151 (8079).

Sobota, dnia 4 lipca 1925 r.

Rok XXXIII.

KINO-TEATR

MIRAŻ

Od dnia 3 b. m.

Wielki szlagier
obecnego sezonu!

W KANAŁACH PARYŻA

sensacyjny dramat w 7 wielk. akt.

z uroczą amerykanką

Pearl White

Rzecz dzieje się współcześnie w Paryżu.

W akcie 6-ym nieby-
wały pościg w auto-
tanku.

Początek seansów w dni
powszechnie o godz. 7-ej,
w niedzielę i święta
o 5-ej, ostatni 9.30.

O A Z A

OSTATNIE DNI!

Wiera Chołodnaja

w ostatnim przedśmiertnym dramacie

„Na ołtarzu piękna”

6 aktów z życia rosyjskiego.

Wytwórci JERMOLJEWA w Moskwie.

Z udziałem:

Maksimowa, Runicza, Chudolejewa.

Początek o 6-ej pp., ostatni seans 9 1/2 w. Ceny od 70 groszy.

O A Z A

Przerzucenie połowy podatku majątkowego na handel i przemysł.

„Kupiec poznański” pisze:

Podatek majątkowy mimo, że projekt jego został uchwalony w 5-ym roku naszej państwowości, de facto opiera się na poglądach pierwszej epoki powojennej, w której w całej Europie prym wywodziły poglądy, zmierzające do zniszczenia kapitalizmu.

Krytyka tego prawdziwie antykapitalistycznego podatku, bo nie inaczej go trzeba nazwać, z punktu widzenia nauki skarbowej jest dokładnie wszystkim znana i nie mamy bynajmniej zamiaru nią się zajmować. Nim jednak przejdziemy do omawiania ostatnich projektów rządowych musimy podkreślić, że Polska jest jedynym państwem europejskim (poza Rosją sowiecką, która skonfiskowała własność) wprowadzającym w życie ten irracjonalny podatek.

Pierwszymi, którzy rzucili hasło opodatkowania majątku, byli Niemcy, ustanawiając zaraz po wojnie słynny Riechsnotopfer (ofiara na konieczności państwowe). Już jednak w 1922 r. zamieniono go na Vermögensteuer lekko progresywny, który w rok potem zupełnie zniesiono. Drugim państwem, które, również próbowało nałożyć daninę na substancję majątkową, były Włochy. Jednak projekty Nitti'ego z 1919 r., podobnie jak w Niemczech, spaliły zupełnie na panewce, przynosząc skarbowi włoskiemu zamiast zysków, straty i wzrost obdłużenia. I nie dziw, że wkrótce po tem minister Stefani wyrzekł w parlamencie dnia 22 listopada 1922 r. te słynne słowa, że „system fiskalny polegający na prześladowaniu kapitału, jest szaleństwem”.

Poza powyższymi eksperymentatorami, którzy na własnej skórze przekonali się o zgubności podatku majątkowego, projekty podobne powstawały w Anglii, a we Francji do dziś dnia wre zacięta walka o ten podatek.

W Anglii sama zapowiedź, że rząd Mac Donalda żywi chęć opodatkowania majątków, wywołała silny spadek funta i taką ucieczkę kapitałów, że sami labourzyści uznali swe stanowisko za błędne. We Francji Gaillaux, mimo swych lewicowych poglądów, opiera się syndykalistom, i słynny kartel lewicowy jest u brzegu rozłamu wewnętrznego ze względu na różnicę zapatrywań na opodatkowanie kapitału, na które wchodzące w jego skład grupy mieszczańskie nie chcą się zgodzić za żadną cenę.

Tymczasem u nas w Polsce mimo najsmutniejszych doświadczenia Niemiec i Włoch, mimo przykłady płynące z Anglii i Francji nietylko się podatek majątkowy uchwalilo i wprowadziło w życie, ale obecnie zamierza się do jego postanowienia w ten sposób zmienić, że można spokojnie mówić nie o nowelizacji podatku majątkowego, tylko o zburzeniu życia gospodarczego.

Podatek majątkowy, uchwalony w dniu 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. R. P. № 94 poz. 748), został podwójnie skonstygntowany, raz w kwocie ogólnej 1 miljarda złotych, a drugie w kwotach, które mają być pobrane od poszczególnych grup majątkowych:

	milj. zł.	w %
Grupa I. Rolnictwo	500	50
Grupa II. Przemysł i Handel	375	37,5
Grupa III. Pozostali płatnicy	125	12,5
Razem	1000	100

Obecnie, gdy władze skarbowe przeprowadziły wymiary, okazało się, że odbiegają one poważnie od preliminarzy. Według bowiem danych Wydziału Statystycznego Departamentu Podatkowego w Ministerstwie Skarbu wyznaczono podatku:

	milj. zł.	w %
Grupa I.	150,5	28,9
Grupa II.	302,0	57,9
Grupa III.	69,0	13,2
Razem	521,5	100

Ze zestawienia powyższego wynikałoby na pierwszy rzut, że Sejm, taksując wartość poszczególnych grup majątkowych, popełnił daleko idące błędy.

Jednak rzeczywistości przewidywania Sejmu były prawie że zupełnie słuszne, jak wynika z szacunku dokonanego przez Izby Skarbowe:

	Szacunek milj. zł.	Izb Skarbowych w %	Szacunek Sejmu
Grupa I.	5 568	46,4	50
Grupa II.	3 967	33,1	37,5
Grupa III.	2 466	20,5	12,5
Razem	12 001	100	100

Dla dokładnego zobrazowania sytuacji potrzebujemy jeszcze danych o procentowym stosunku wymiaru podatku do szacunku majątku, który przedstawia się następująco:

	Szacunek Izb Skarb. w milj. złotych	Wymiar podatku	Obciąż. pro- cent. płatn.
Grupa I.	5 568	150,5	2,7
Grupa II.	3 967	302,0	7,6
Grupa III.	2 466	69,0	2,8

Powyzsza tabela jest najbardziej pouczajacą a zestawienie procentowe, winno kazdemu wryc sie w glowe. To warto zapamietać, że majątek rolnictwa zostaje opodatkowany na 2,7% proc., a przemysł i handel na 7,8 proc., a więc niedledwie trzykrotnie silniej.

Pozostawiając na uboczu nasze wnioski, odamy głos w tej kwestji oficjalnemu tyg. Ministerstwa Skarbu, p. t. „Przemysł i Handel”, który w nr. 24 str. 792 w ten sposób tłumaczy te rozbieżności:

„Natomiast przy rozdziale kontyngentu nie wzięto pod uwagę postanowień ustawy o podatku majątkowym, decydujących o wysokości podatku w każdej grupie, a mianowicie: a) uwolnienia od podatku majątków o wartości do 3.000 zł., b) uwolnienia od zwyzki kontyngentowej majątków do 10.000 zł., oraz c) progresywności skali podatkowej. Wskutek tego zagadnienie rozkladu kontyngentu nie zostało w praktyce prawidłowo rozwiązane.

Przy uwzględnieniu bowiem wspomnianych postanowień ustawowych okazuje się, że ogólna kwota podatku, którą może dać poszczególna grupa majątków, zależy nie tyle od udziału tej grupy w ogólnym majątku narodowym, ile raczej od wzajemnego ustosunkowania obiektów majątkowych w danej grupie, t.j. od tego, czy w danej grupie przeważają majątki większe, opłacające wysokie stawki podatkowe i podlegające zwyzce kontyngentowej, czy też mniejsze, bądź wcale nie podlegające podatkowi, bądź nie podlegające zwyzce kontyngentowej, bądź wreszcie podlegające wprawdzie zwyzce, lecz opłacające niskie stawki podatkowe.

W grupie rolniczej rozklad majątków jest następujący:

Według danych Ministerstwa Skarbu, majątki ziemskie do 20 ha w całym Państwie (bez Śląska) obejmują przestrzeń 18.439.539 ha, t. j. 60,9%, zaś ponad 20 ha, — 11.790.999 ha, t.j. 39,1% podlegających podatkowi gruntowemu obszarów (prywatnych).

Mając na uwadze że od zwyzki kontyngentowej są wolne majątki do 10.000 zł., co przy obowiązujących normach szacunkowych odpowiada przestrzeni od 30 do 40 ha, można przyjąć, że zaledwie 1/3 część gruntów, stanowiących własność prywatną, będzie podlegała zwyzce kontyngentowej.

Według uskutecznionego już definitywnego oszacowania majątków, podlegających podatkowi, wartość majątków ponad 10.000 zł. stanowi w grupie pierwszej — 47%, a grupie drugiej — 97%, a grupie trzeciej — 68,7% całego majątku poszczególnych grup.

Powyzsze dane dowodzą, że obecny podział kontyngentu, dokonany na podstawie stosunku

